

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף גמלאות משפחה

שד' ויצמן 13, ירושלים 91909
טל. 6709311-02 פקס. 6510920-02

א' בתמוז תשע"א
03 יולי 2011

חוזר כללי: 76/09
ילדים : 1302

אל :
מנהלי סניפים
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחום גמלאות
ממונים/רכזים גמלאות
פקידי תביעות ילדים
פקיד דלפק קדמי
מוקד טלפוני רחובות/דימונה

הנדון : מענק לימודים – חוק משפחות חד-הוריות,
תשנ"ה 1992 – אלימות במשפחה

א. כללי

1. מפסק דין שניתן לאחרונה, בעניין זכאות למענק לימודים, עולה כי ב-4.4.2001, פורסם "תיקון מס' 3 תשס"א – 2001" בחוק משפחות חד-הוריות, המתיחס לנושא אלימות במשפחה, כקריטריון לזכאות למענק לימודים.
תיקון זה, לא פורסם בספר החוק שיוצא בהוצאת המוסד, ולא הובא לידיעתנו, ולפיכך לא פעלנו על פי התיקון.
2. להלן נוסח התיקון (מתווסף לסעיף 1 (2) למשפחות חד הוריות) :
(ג) היא חיה בנפרד מבן זוגה, שהתה במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, מתוך תקופה של 12 חודשים שתחילתה ביום הראשון לשהותה במקלט כאמור, פתחה בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלה בהליך זה במשך 6 חודשים לפחות, ואולם אישה תהא פטורה מפתירת הליך כאמור אם לשכת הסעד אשרה כי יש בכך כדי לסכן את חייה או את חיי ילדיה.
3. החל ממועד חוזר זה, יש לבחון זכאות למענק לימודים, גם בהתיחס לתיקון האמור. יש לאשר תביעות מסוג זה החל משנת הלימודים 2001 (מועד התיקון) בכפוף לחוזר ילדים 1299 – המתיחס לשיהוי בהגשת תביעה למענק לימודים.
4. יש לשים לב, שתנאי הזכאות למענק לימודים, לנשים במקלט לנשים מוכות בתדריך מענק לימודים (סעיף 9.4.2.2), עדיין בתוקף, ותיקון זה הוא תוספת.

ב. תנאי הזכאות :

על המבוטחת לענות על כל התנאים הבאים :

1. חיה בנפרד מבן הזוג בחודש הזכאות למענק, ואין עמה בן זוג הידוע בצבור.
2. שהתה במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, לא חייבים להיות רצופים, יכולים להיות מצטברים, מתוך תקופה של 12 חודשים, שתחילתה מהיום הראשון לשהותה במקלט. (12 החודשים לא צריכים להיות בתכוף לשנה שלגביה נתבע המענק).
3. פתחה בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין במשך 6 חודשים לפחות, והתקיים לפחות דיון אחד בתקופה זו. אולם אם עובדת סוציאלית אשרה, כי יש בפתירת הליך, כדי לסכן את חייה או את חיי ילדיה, תהא פטורה מפתירת הליך זה.

הזכאות למענק תיבדק בכל שנת לימודים. על האשה לענות בכל שנת לימודים על כל התנאים.

פרוט:

- אשה שענתה על כל תנאי הזכאות, תהיה זכאית למענק לאותה שנת לימודים, שחלה בתוך התקופה של 12 חודשים, שמיום כניסתה למקלט. (ראה דוגמא 1).
- אם בחודשים יולי-אוגוסט של אותה שנת לימודים עדיין לא ענתה על כל התנאים המזכים במענק, אך בחודשים שלאחר מכן (עד תום 12 חודשים מיום כניסתה למקלט) ענתה על התנאים, תהיה זכאית למענק בדיעבד, עבור אותה שנת לימודים (ראה דוגמא 2).
- אם כל תנאי הזכאות לא התקיימו בתוך שנה, שתחילתה ביום הראשון לכניסתה למקלט, לא תהא זכאית למענק לימודים (ראה דוגמא 3).

ג. מסמכים נדרשים

- א. אישור מהמקלט לנשים מוכות, המציין את תקופת השהות במקלט.
- ב. אישור מבית הדין/בית המשפט, על מועד פתיחת התיק, והדיונים שהתקיימו.
- ג. אם לא נפתח הליך להשתחרר מקשר הנישואין, אישור מהעו"ס, המעיד כי יש בפתירת הליך, כדי לסכן את חייה או את חיי ילדיה.

ד. הוראות הזנה

1. בשדה "סיבת זכאות" יש להזין - "אמ" – אלימות במשפחה.
2. בשדה "תאריך התחלה" - יש להזין 01.07 של אותה שנת לימודים שעבורה נתבע המענק.

3. בשדה "תאריך סיום" :

1. לשנה השוטפת – יש להזין 30 ביוני של השנה הקרובה.
2. לתשלום רטרואקטיבי - יש להזין 30 ביוני של השנה, שבה אין זכאות למענק לימודים.

ה. דוגמאות

דוגמא 1

אשה פתחה בהליך גירושין ביום 16.01.08 או לחילופין המציאה אישור שיש בפתיחת הליך כדי לסכן את חייה. ושהתה במקלט לנשים מוכות בכל ימי החודשים ינואר, מרץ ומאי בשנת 2008, הגישה ב- 20.4.09 תביעה למענק לימודים לשנת 2008.

האשה זכאית למענק לימודים לשנת 2008, כיוון שההליך פתוח יותר מ-6 חודשים, וגם שהתה 90 ימים במקלט (למרות שאינם רצופים), בתוך תקופה של 12 חודשים שמיום כניסתה למקלט.

דוגמא 2

אשה פתחה בהליך גירושין ביום 16.01.08 או לחילופין המציאה אישור שיש בפתיחת הליך כדי לסכן את חייה. שהתה במקלט לנשים מוכות בכל ימי החודשים מאי, יולי, דצמבר בשנת 2008, הגישה ב- 20.4.09 תביעה למענק לימודים לשנת 2008.

האשה זכאית למענק בדיעבד לשנת 2008, כיוון שההליך פתוח יותר מ-6 חודשים, וגם שהתה 90 ימים במקלט (למרות שאינם רצופים), בתוך תקופה של 12 חודשים, שמיום כניסתה למקלט.

דוגמא 3

אשה פתחה בהליך גירושין ביום 16.01.08, או לחילופין המציאה אישור שיש בפתיחת הליך כדי לסכן את חייה, שהתה במקלט לנשים מוכות בכל ימי החודשים פברואר-מרץ בשנת 2008 ואפריל 2009, הגישה ב- 20.4.09 תביעה למענק לימודים לשנת 2008.

האשה לא זכאית למענק לשנת 2008, היות ולא צברה 90 ימים בתוך תקופה של 12 חודשים, שמיום כניסתה למקלט.

ב ב ר כ ה ,
מ ר י ט . כ י ה
י פ ה מ ר ז
מ נ ה ל ת א ג פ ג מ ל א ו ת מ ש פ ח ה